

Evaluering av Fagfornyelsen: Delrapport 2

Større frihet for lærerne – mer medvirkning for elevene

Hvilke endringer har lærerne erfart i enkeltfag, i klasserommet og på skolene etter innføringen av LK20? Denne rapporten tar for seg hvordan man underviser og vurderer, endringer av lærer- og elevrollen og endringer i fagenes innhold.

RAPPORT | SIST ENDRET: 23.08.2023

Tittel:

Evaluering av Fagfornyelsen – Suksess, muligheter, spenninger og hindringer i implementering av LK20 i fire fag (USN, 2023)

Rapporten:

[Last ned rapporten hos USN \(PDF\)](#)

Forfatter:

Tony Burner, Karl Christian Alvestad, Trond Stølen Gustavsen, Suela Kacerja, Lise Camilla Ruud, Geir Sigvard Salvesen og Delia Schipor

ISBN:

2535-5325 (Nettutgave)

Utgiver:

Universitetet i Sørøst-Norge

År:

2023

Evalueringen av Fagfornyelsen (EVAFF)

Denne rapporten er en del av et større prosjekt ved USN som undersøker fagfornyelsen (LK20) i spesifikke fag. Rapporten ser på hvordan fagfornyelsen realiseres gjennom planlegging og gjennomføring av undervisning i spesifikke fag på barnetrinnet. Denne delrapporten er fra arbeidspakke 1, som er en dybdestudie av fem caseskoler over flere år.

Hovedfunn

- Implementeringsarbeidet er i større grad i gang nå enn for ett år siden.
- Det er mer arbeid knyttet til implementeringen av LK20 i fag- og profesjonsfelleskap i år enn tidligere.
- Det er til dels stor variasjon mellom fagene.
- Lærerne har en større opplevelse av frihet, mer elevmedvirkning, en mer aktiv elevrolle, og mer arbeid med undervisvurdering.

Implementeringsarbeidet er i større grad i gang nå enn for ett år siden

Observasjonen baserer seg på at flere lærere uttrykker seg mer konkret og viser tydeligere undervisningsopplegg om hvordan de ulike nye elementene fra LK20 utspiller seg i praksis. Covid19-pandemien blir trukket frem som en faktor som har hemmet implementeringsprosessen tidligere, men denne faktoren ikke lenger er til stede.

Det er mer arbeid knyttet til implementeringen av LK20 i fag- og profesjonsfelleskap i år enn tidligere

Funnene fra rapporten viser at de fleste skoler jobber med LK20 i felleskap. Det blir brukt flere og mer varierte eksempler på implementeringen i fagene, basert på fagets egenart. Opplevelsen rundt det tverrfaglige samarbeidet mellom lærere viser at det jobbes godt tverrfaglig, især i engelsk og samfunnsfag. Men det er ikke alltid er like enkelt å samarbeide med andre faglærere.

Det kommer også frem at på mindre skoler er det en opplevelse av at man mangler kolleger i samme fag, og på større skoler kan lærere oppleve manglende prioritering og/eller engasjement rundt LK20.

Det er til dels stor variasjon mellom fagene

Rapporten trekker frem variasjon mellom fagene musikk, samfunnsfag, matematikk og engelsk.

I engelsk er inntrykk at kompetansemålene er i fokus for alle lærerne, og at de mer overordnede delene av LK20 er en integrert del av arbeidet. Det er også oppfattet at kreativitet er viktig i undervisningen, gjerne i en tverrfaglig kontekst.

I matematikk er endring i elevrollen fremtredende og elevgruppens sammensetning har stor betydning.

Funnene peker på at de fleste lærerne fokuserer mer på kompetansemålene enn kjerneelementene, selv om lærerne har en viss forståelse og vektlegging av disse.

I samfunnsfag viser funnene at alle lærerne ser fordeler med LK20, men at det er samstemt når det kommer til at implementeringen av hele læreplanverket vil ta tid å forstå og realisere. Lærerne oppgir at læreplanverket gir lærere og elever større frihet til å påvirke undervisningen.

I musikk er den største endringen i LK20, ifølge lærerne, er at kompetansemålene er mer åpne, og at LK20 er mindre detaljstyrt enn tidligere. Resultatene viser at kjerneelementene i liten grad blir brukt aktivt i planleggingen. Intensjonen med LK20 var å tydeliggjøre musikk som et praktisk fag, og funnene viser at kompetansemålene treffer godt når det gjelder innhold og form.

Lærerne har en større opplevelse av frihet, mer elevmedvirkning, en mer aktiv elevrolle, og mer arbeid med underveisvurdering

Funnene viser at implementeringsarbeidet i større grad er i gang nå enn det var for ett år siden.

Fellesnevnerne for alle fagene, på tvers av skoler, er at lærerne har en større opplevelse av frihet, mer elevmedvirkning, en mer aktiv elevrolle, og mer arbeid med underveisvurdering. Tverrfaglighet er også noe som kjennetegner arbeidet med LK20.

Det er også et spenningsforhold mellom hvordan lærere tolker og arbeider med LK20. Flere lærere forteller at «dette er ikke noe nytt» - samtidig som lærere viser at de arbeider i dybden med de nye elementene i læreplanen og viser hvordan dette kan gjøres i praksis.

Om rapporten

Rapporten er en del av Utdanningsdirektoratets evalueringsprogram for fagfornyelsen. Evalueringen pågår i perioden 2019 til 2025.